

Statens vegvesen

Læreplanen

– visjon eller verkelegheit

Kva var intensjonen og kvar står vi i dag?

6. november 2008

Per Gunnar Veltun

Læreplanen .....

Føraropplæringa:

- Læreplan
- Forskrift
- Trafikklæraren
- Trafikklærerutdanninga
- Førarprøva
- M.m.

Målet var, og er:

Betre føraropplæring er eit viktig bidrag i 0-visjonsarbeidet

Det betyr at ....

Gjennom opplæringsperioden må den som skal bli førar, utvikle **den trafikale kompetansen** som trengst for å kjøre på ein måte som er betre enn det gjennomsnittet gjer frå før!

Basis for opplæringsmodellen

- Forsking – GDE
- Erfaring
- Sunn fornuft

GDE

	Kunnskaper og ferdigheter	Kunnskap om risikofaktorer	Selvevaluering
Livsmål og ferdigheter for å leve			
Kjøringens mål og kontekst			
Mestring av situasjoner i trafikken			
Manøvrering av kjøretøyet			

Trafikal kompetanse

- Kunnskap
- Ferdigheit
- Haldning
- Motivasjon

Gjennomgående tema

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Trinn 4
Selvinnsikt	■	■	■	■
Handlings- og vurderings-tendenser	■	■	■	■
Planlegging og forberedelse			■	■
Økonomisk og miljøvennlig kjøring		■	■	■
Trafikal ferdighet		■	■	■
Teknisk kjøreferdighet		■	■	■
Lover, regler og trafikken som system	■	■	■	■

GDE-model

(Modified from Hatakka, Keskinen, Glad, Gregersen, Hernetkoski, 2002)

	Knowledge and skills	Risk-increasing factors	Selfevaluation
Goals for life, skills for living (general)			Long time is needed for a change
Goals and context of driving (trip related)			
Mastery of traffic situations			
Vehicle manoeuvring	Short time is needed to learn		

Kvar står vi i dag? I

- Førarprøvekandidatar som presterer svært bra!
  - Dvs., dei har ein praktisk og naturleg, effektiv og sikker kjøremåte
  - Kjørt svært mykje!
- Føresette som har stilt opp slik at dei nye har fått samle seg erfaring, mykje erfaring!

Kvar står vi i dag? II

- Trafikklærarar som har
  - tilpassa undervisninga til intensjonane
  - vore på møte, samlingar, seminar
  - teke vidareutdanning
  - motiverer for å følgje "modellen"
  - reflekterer over eiga undervisning

Kvar står vi i dag? III

"Stor" kommentar:

"Det har eg ikkje tenkt på, då kan elevane mine ha gått glipp av noko!"

Målet for KRAFT

å få den førarkortretta opplæringa til å verke etter intensjonen ved at

- bakgrunn og grunntankar, progresjon og trinndeling er godt kjent og bevisstgjort
- trafikklærarar og medarbeidarar på trafikantområdet i SVV har nødvendig kompetanse
- impliserte parter er motiverte
- innhald og metodar i undervisninga er på høgde med det læreplanane legg opp til
- opplæringa går for seg over relativt lang tid slik at det gjev den som tek opplæring høve til modning og, spesielt i klasse B, omfattande mengdetrening

Desverre....

- Alt for få er del av eit trekantsamarbeid
- Alt for få bruker lang nok tid på opplæringa
- Svært få er ferdig med trinn 3 lenge før fp
- Svært få har SKV som grunnlag for realistisk mengdetrening

Det er ei stor utfordring ...

- *Å ta inn over seg kva læreplanen inneber*
- Å motivere for ikkje-obligatorisk opplæring (trinn 2 og 3)
- Å drive opplæring som går "utanpå" førarprøva (å nå mål og bruke metodar som ikkje blir "belønna" på fp)

GDE-model: testing

(Modified from Hatakka, Keskinen, Glad, Gregersen, Hernetkoski, 2002)

	Knowledge and skills	Risk-increasing factors	Selfevaluation
Goals for life, skills for living (general)	*	(*)	(*)
Goals and context of driving (trip related)	**	**	(*)
Mastery of traffic situations	*****	*****	*****
Vehicle manoeuvring	*****	*****	*****

* = DIFFICULT, ***** = EASY

Statens vegvesen

Ein del har nok misforstått....

For eksempel har dei ikkje fatta at

- det skal vera opplæring i forbikjøring i trinn 3 (OBS! med rett perspektiv)
- at TGK ikkje er eit teorikurs
- fokuset må haldast i SKB (banekurset)
- å laga, bruke og revidere UP er ei form for "personleg hygiene"!

Vi satsar KRAFTig på

bl.a.

- Styrking av samarbeidet mellom trafikkskulane og SVV
- Samvær i bil!?
- "KRAFT-studium" på HiNT
- Undervisningsplaner!

Evaluering I - definisjon

Endringsforslag – troff:

Undervisningsplan:

- *Plan som viser hvordan den enkelte opplæringsinstitusjonen oppfyller forskriftens krav. Planen skal gi opplysninger om opplæringsinstitusjonens undervisningspersonell, kjøretøy, undervisningsmateriell, arbeidsmåter og øvingsområder.*

Evaluering II - rydding

- Innmelding av obligatorisk opplæring
  - Seinast 14 etter gjennomført opplæring
  - Senest 3 dagar før praktisk førerprøve
  - Opplæringskort også 3 dagar før prøve

Evaluering III - logikk

- Trafikalt grunnkurs
  - Krav om mørkekjøring første vinter (innen 1. februar året etter)

Evaluering IV - tydeleggjering

- Tema 3.7
  - kjøre effektivt og behagelig, miljøriktig og økonomisk i variert trafikkmiljø i god samhandling med andre trafikanter *herunder forutse, oppfatte og motvirke risiko for møteulykker, bli forbikjørt og kjøre forbi.*

Bidrag til 0-visjonen!

- Vi har ikkje mista trua, har vi vel?

